

Etelä-Savon osallisuusohjelman päivittäminen hyvinvointialueelle

Vammaisneuvosto 26.10.2022 § 23
533/00.02.06/2022

Valmistelija

Päivi Meskanen esittelee Etelä-Savon osallisuusohjelmaa. Osallisuusohjelmaa työstettiin osana sote- ja maakuntauudistusta v. 2019 Etelä-Savon maakuntaliitossa vammaisten ja ikäihmisten osalta erillisessä työryhmässä. Työryhmässä tuli kehittämiskohteena esille, miten kuntien vanhusneuvostoista ja vammaisneuvostoista saataisiin nykyistä elävämpi ja vaikuttavampi vuorovaikutuskanava. Sama asia koskee myös hyvinvointialueen vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston toimintaa.

Jokaisessa kunnassa tulee olla vanhus- ja vammaisneuvostot, jotka voivat olla myös yhdistetty tai useamman kunnan yhteisesti järjestetty. Neuvostoille on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan mm. hyvinvointiin, terveyteen, elinympäristöön, asumiseen, liikkumiseen tai palveluihin liittyvissä asioissa (Kuntalaki § 27 ja § 2). Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 5 luku 32 §:n mukaan hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Osallisuus on osa kansan valtaa. Julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon (Perustuslaki 14 §). Osallisuus täydentää julkishallinnon päätöksentekoa, vahvistaa demokratiaa ja lisää luottamusta hallintoa sekä päätöksentekoa kohtaan. Kansalaisten ja asiakkaiden saaminen tiiviimmin mukaan kehittämistyöhön ja osaksi palvelujärjestelmää on entistä tärkeämpää.

Esitys

Päivitetään esittelyn pohjalta osallisuusohjelma (liite 1). Kootaan konkreettisia osallisuutta lisääviä asioita, joiden avulla vammaisneuvosto toimii vaikuttavana vuorovaikutuskanavana Etelä-Savon hyvinvointialueella.

Käsittely

Asian käsittelyssä pohdittiin neuvoston roolia osana osallisuutta. Tärkeinä asioina osallisuuden kannalta nähtiin:

- Asiakkaan kuuleminen
- Osallistumisen esteiden poistaminen
- Palvelumuotoilu - palvelujen ja tiedon saatavuus, luettavuus, ja kuunneltavuus
- Tiedonkulun vahvistaminen
- Vammaisneuvoston profiloituminen näkyväksi toimijaksi ja vaikutusmahdollisuuksien hyödyntäminen
- Positiivinen kannustaminen ottamaan asioita esille ja tuomaan uusia kehitysehdotuksia
- Palautekanavien kehittäminen

Jatketaan seuraavassa kokouksessa osallisuusohjelman päivittämistä vammaisneuvoston osalta. Erityisesti ajatuksena on luoda vastuunjakotaulukko, jolla konkreettisesti tuodaan esille vammaisneuvoston tärkeäksi katsomien asioiden edistämisvelvollisuudet ja tahot.

Päätös

Vammaisneuvosto päättää jatkaa osallisuusohjelman jatkokäsittelyä seuraavassa kokouksessa.